

2023-05-08 Nr. NV-1050

VYRIAUSYBĖS IŠVADA Nr.: TAP-23-577 TAIS-23-5530(2)	DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO NR. I-480 44 ¹ , 98 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-1288(2)“ PROJEKTO (toliau – Nutarimo projektas)		
	Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Pateikimo Seimui terminas Data iš kalendoriaus	Teisingumo ministerija	Pasirenkama ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☒ Nesvarstyta Data iš kalendoriaus	Pasirenkama ☒ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☐ Grąžinti tobulinti

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Teismų įstatymo Nr. I-480 44(1), 98 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu (toliau – Įstatymo projektas) sprendžiama Teismų įstatyme nustatytų teisėjų socialinių garantijų ir Darbo kodekse nustatytų socialinių garantijų suderinamumo problema:

- teisėjams, kurie yra pripažinti neįgaliaisiais, taip pat vieniems auginantiems vaiką iki keturiolikos metų arba neįgalų vaiką iki aštuoniolikos metų, nėščias, neseniai pagimdžiusias ar krūtimi maitinančias, auginantiems vaiką iki trejų metų, vienam auginančiam vaiką iki keturiolikos metų arba neįgalų vaiką iki aštuoniolikos metų, skirtingai nuo Darbo kodekso, Teismų įstatyme nenumatyta galimybė dirbti ne visą darbo dieną;
- minėtai teisėjų grupei nustatoma vienoda kasmetinių atostogų trukmė – 40 darbo dienų, nors minimali atostogų trukmė šiai teisėjų grupei yra nustatyta penkiomis dienomis ilgesnė (ne 22, o 27 darbo dienos), todėl ir Teismų įstatyme nustatoma maksimali kasmetinių atostogų trukmė turėtų būti penkiomis darbo dienomis ilgesnė, t. y. 45 darbo dienos.

Įstatymo projektą parengė Seimo narė Rimantė Šalaševičiūtė.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Nutarimo projekte siūloma iš esmės pritarti Įstatymo projektui, tačiau jį tobulinti.

Nutarimo projekto rengėjai Nutarimo projekte nurodo aiškias ir tikslias pastabas bei konkrečius pasiūlymus, užtikrinančius minėtai teisėjų grupei skirtinguose teisės aktuose numatomų socialinių garantijų suderinamumą ir nuoseklumą:

- siekiant teisinio aiškumo, siūlytina Įstatymo projekto 1 straipsnyje dėstomas Teismų įstatymo 44(1) straipsnio 3 ir 4 dalis sujungti ir detalesnę socialinių garantijų suteikimo tvarką pavesti nustatyti Teisėjų tarybai, t. y. neteikti nuorodos į Darbo kodeksą, o nurodyti, kad tai reguliuojama Teisėjų tarybos nustatyta tvarka;
- siūloma patikslinti Įstatymo projektą ir nustatyti atvejus, kuomet teisėjo darbo su bylomis krūvis gali būti mažinamas (jeigu jis augina vaiką iki 8 metų ir jei yra būtinybė slaugyti (prižiūrėti) šeimos narį ar kartu gyvenantį asmenį).

Taip pat atkreipiamas dėmesys į Įstatymo projekte vartojamų ir galiojančiame Teismų įstatyme įtvirtintų sąvokų ir formuluočių (dėl darbo su bylomis krūvio mažinimo ir ne viso darbo laiko nustatymo) suderinamumo būtinumą.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Nutarimo projekto rengėjų siūlymu, Įstatymo projektu siūlomos nuostatos turėtų įsigalioti anksčiau nei Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 pakeitimo įstatymas, kuris įsigalioja nuo 2024 m. sausio 1 d.

STEBĖSENA

Nutarimo projektui stebėsenos procedūrų nustatymas neaktualus.

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS

Į Nutarimo projekto rengimą buvo įtraukta Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Nacionalinė teismų administracija ir Teisėjų taryba.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Nutarimo projektas su suinteresuotomis institucijomis suderintas, kritinių pastabų ar pasiūlymų nėra.

Derinant Nutarimo projektą, atkreiptas dėmesys į tai, kad Teismų įstatyme vartojamos neįgaliojo sąvokos keisti netikslinga, kadangi ši sąvoka nėra keičiama Darbo kodekse. Įstatymo projektu siūlomos nuostatos turėtų įsigalioti anksčiau nei Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 pakeitimo įstatymas, be to, pastarojo įstatymo 3 straipsnio 7 dalyje nustatyta, kad kituose teisės aktuose vartojama sąvoka „neįgalusis“ tolygi sąvokai „asmuo su negalia“, sąvoka „neįgalumas“ – sąvokai „negalia“, taigi bus užtikrintas įstatymų sistemiškas taikymas.

Formuluotė „ne viso darbo laiko nustatymas“ neturi būti vartojama Teismų įstatyme, kadangi, kaip nurodoma Nutarimo projekte, pagal Teismų įstatymo 44(1) straipsnio 1 dalį teisėjas savo darbo laiką planuoja ir organizuoja savarankiškai, todėl minėta formuluotė iš esmės nebūtų pritaikoma praktikoje.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė pastabų ir pasiūlymų Nutarimo projektui neturi (2023 m. gegužės 4 d. išvada Nr. 1034)

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Nėra

PAŽYMĄ PARENGĖ

Artūras Norkevičius

Viešojo valdymo grupė, vyresnysis patarėjas